

juntament amb un altre actor de la pel·lícula a Can Paciència, a beure, un bar molt de moda per aquells temps situat a la platja i que avui és un banc. Més d'un lector de ben segur conservarà algun autògraf de l'etern Espartac.

Però tornant al que parlava i ens interessa, el nom de la pel·lícula tal com deia és **Sea Fury**, que podria ser traduïda com "La furia de mar", una pel·lícula d'aventures dirigida per Cy Endfield sense excessiva transcendència. Quan dic que "podria ser traduïda" em refereixo a que aquesta producció britànica rodada a l'Estartit amb la col·laboració escalenca, per desgràcia, se sumaria futurament a la llarga llista de pel·lícules censurades pel règim franquista i que, inclús avui dia, segueixen sense ser estrenades a les nostres cartelleres, i per tant ens hem d'imaginar el que podria ser el seu títol en versió doblada: "La furia del mar".

La gresca al poble va durar la primera quinzena del més de febrer, empolainant els aparadors d'algunes botigues del poble amb retrats dels principals protagonistes del film. També els extres havien de sorgir d'algun lloc, i per què no agafar escalencs amb lo guapos i guapes que són? Per tant, tot aquest enrenou que va viure l'Escala durant aquell 1958 amb "La furia del mar" va aportar molt al poble, ja que, per començar, aquests extres (dones majoritàriament) cobraven fins a 80 pessetes per jornada treballada, una quantitat gens menyspreable en aquells temps i més tractant-se del jornal d'una dona. Pel rodatge, Pere Ros va reclutar tres teranyines i un bon grapat de noies escalenques per a participar en una escena de la pel·lícula situada en un mercat instal·lat a la platja de l'Estartit, on aquestes es van traslladar cada matí durant tres dies amb un autocar, en unes escenes on més d'un cop s'hi apreciaven baralles fictícies. Algunes de les afortunades a participar-hi varen ser Magda Rivas, Laura Fajula, Pilar Pijoan, Roser Artigas, Maria Teresa Palau, Maria Carme Surrell i Maria Pijoan, unes noies que destacaven orgullosos la companyia que van tenir durant el rodatge al costat d'actors "molt guapos, alts i forts", tot i que un d'ells, Victor McLaglen, es veu que sempre anava begut, tal com indiquen algunes extres. Els homes, segons m'han pogut explicar diferents personalitats, diuen que Luciana Paluzzi es va convertir en un esporàdic mite eròtic i conseqüentment en un motiu per mobilitzar-se al poble, ja que tothom frisava per poder veure-la, apropant-se així a l'hotel en busca de la seva presència, i és que la famosa actriu italiana tenia embadalits als homes del poble.

L'hotel Voramar, per tant, aportava gent d'estatus elevat, rics directament com l'esmentat Stanley Baker, la italiana Luciana Paluzzi o el veterà en aquells temps Victor McLaglen, gent que assistia a festes organitzades a Ca l'Hereu. Però no només es van organitzar festes amb l'equip de **Sea Fury**, també se'n varen fer per l'equip de la posterior **Un vaso de Whisky**, unes festes que prou bé recorda Miquel Nicolau (un dels vells coneguts habitants de l'Escala) al haver tingut el plaer d'haver ballat amb les dues actrius protagonistes de cada pel·lícula, gràcies al seu domini d'idiomes i també talent per ballar. Les festes començaven a les 10 del vespre i es creava molt d'enrenou, i conseqüentment van agitar completament el poble.

Miquel Nicolau, tota una veritable enciclopèdia cinematogràfica, recorda amb orgull que va conèixer, a més de les actrius protagonistes de les dues pel·lícules, a un dels actors de **Sea Fury**: Victor McLaglen, un actor que possiblement recordarà la gent per ser fort i robust, i que acostumava a fer el paper de dolent a les pel·lícules on hi participava, a més de treballar en diferents ocasions amb

John Wayne i que fins i tot va participar a **El hombre tranquilo**, l'obra mestra del ja mort John Ford. Una grata experiència que com a treballador de l'Hotel Voramar no va ser l'única, de fet, aquell mateix any, tal com comentava, es va convertir en "l'any" cinematogràfic de l'Escala, amb una altre producció de cinema rodada al poble: **Un vaso de Whisky**, aportant també gran quantitat de famosos a la vila. Entre ells s'hi trobava Armando Moreno, un secundari de la pel·lícula molt de moda durant els anys 50. Com a curiositat, aquest actor va venir a l'Escala acompanyat de la seva dona Núria Espert i els seus dos fills, i es van allotjar al Voramar, just on hi treballava en Miquel Nicolau. Segons explica, aquesta parella d'actors van demanar a Miquel si podia cuidar els dos nens mentre els dos actors fossin al rodatge, una proposta que va acceptar encantat.

La pel·lícula, com bé deia, es tracta de **Un vaso de Whisky**, dirigida pel català de Camprodon Julio Coll a partir d'un guió que ell mateix havia escrit. D'aquesta manera deixem de banda les matrícules britàniques per centrar-nos en una pel·lícula exclusivament de capital espanyol, amb actors espanyols, però amb ambientació empordanesa, i en sí una pel·lícula que si bé no parla català se'n desprèn l'essència. En ella hi podem trobar actors com "el galán" Arturo Fernández –altre cop–, la italiana Rossana Podestà, l'altre "galán" recentment mort Carlos Larrañaga, Yelena Samarina, Carlos Méndez, Armando Moreno o Gísia Paradís entre d'altres, un grapat d'actors molt de moda en aquells temps i que van ajudar a situar la present pel·lícula a l'òrbita estatal, i que avui fins i tot sigui recordada com una de les peces clau embrionàries per entendre el sorgiment de la futura "Escola de Barcelona" (moviment de vanguardia cinematogràfic impulsat per les noves generacions "d'inconformistes" de la burgesia catalana, equiparable a la francesa *Nouvelle Vague* o el *Free cinema* anglès). Per tant, estem davant d'una obra clau i digne d'estudi en que "el Hotel Ampurias" hi té un pes importantíssim i, de fet, per fi, l'Escala, cristal·litzaria un protagonisme indiscutible d'un escenari cinematogràfic (amb el permís de Barcelona, on també s'hi van rodar algunes escenes). Un exemple d'aquest símptoma de canvi cultural en relació al cinema el podem veure en el fet que la pel·lícula parla d'un delinqüent que viu de les dones (Arturo Fernández), si, molt probablement el primer gícoló de la cinematografia espanyola, que dóna mostra de les intencions transgressores del seu director Julio Coll. I és que sobre la presència d'Arturo Fernández, el director construeix un relat psicològic de gran interès narratiu, amb certa crítica social que podria emparentar-se amb el cinema negre nord-americà. Com a curiositat, i referent al film, el director va incloure escenes eròtiques per a la versió francesa, i és que ja se sap, en molts casos les pel·lícules es rodaven pensant en la seva exhibició estatal i amb un segon muntatge pensant en l'exterior.

Referent al seu rodatge a l'Escala, se'n podrien explicar moltes curiositats, ja que alguns dels lectors d'aquesta revista segur que van viure aquella experiència i de ben segur cada un d'ells tindrà retinguda a la seva ment les pròpies sensacions de com va viure aquell rodatge, però per la resta en podria dir quatre coses. Una d'elles –i principal– és que el rodatge (iniciat al novembre d'aquell mateix 1958) pràcticament sempre va ser de nit, degut a que l'escena més complicada i que va dur més feina poder realitzar –situada al tram inicial– és on s'hi crema una barca varada a la platja del Portitxol a plena nit, i que a més hi podem veure també l'Hotel "Ampurias". Però no només això, també hi va haver temps per rodar de dia, en un altre escena exterior, en concret a les ruïnes d'Empúries, on segurament molts